

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)

๑๐๑ ๓๒๑ ชาติศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หอเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม
สาขาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๑๐๑ ๓๒๑ ชาติศึกษา Jataka Studies
๒. จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต ๓ (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต เป็นวิชาบังคับในหมวดวิชาเฉพาะพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นรายวิชาบังคับ สำหรับทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน ๑ พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ๓ ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒ / ชั้นพุทธศาสตรปีที่ ๓ สาขาวิชาพุทธศาสนา
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre- requisites) -ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) -ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หอเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม ห้องเรียนคณะพุทธศาสตร์ ๓
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด วันที่ ๑๕ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑.จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจลักษณะของชาตก สามารถวิเคราะห์ประเภท วัตถุประสงค์ และคุณค่าของชาตกศึกษา และสามารถวิเคราะห์อิทธิพลของชาตกที่มีต่อสังคมไทยและวรรณคดีเรื่องอื่นได้
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับชาตกศึกษา เข้าใจหลักกรรมในชาตก

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาประเภท วัตถุประสงค์ลักษณะและคุณค่าของชาตกอิทธิพลของชาตกที่มีต่อสังคมไทยและวรรณคดีอื่นๆ			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษาเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	อย่างน้อย ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา (มคอ.2 หมวด 4)

๑ด้านคุณธรรม จริยธรรม .		
การพัฒนาผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
๑. [●] ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรมจริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต ๒. [●] มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพระยะสั้น ๓.[o] มีภาวะผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้	กำหนดความ - รับผิดชอบต่อ การเข้าห้องเรียน -ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ร่วมในการแสดง ความคิดเห็นใน บทเรียน	ประเมินผล - พฤติกรรมการเข้าเรียน การให้ความ - ร่วมมือในชั้นเรียน

๔. [๐] เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ๕. [●] ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ และพระพุทธศาสนา	แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในชั้นเรียน	การสังเกต - พฤติกรรมของ ผู้เรียน จากการจดเนื้อหา บรรยาย -การนำเสนองาน ซักถาม และ อภิปราย
๒ ด้านความรู้ .		
ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการวัดและ ประเมินผล
๑ .[●] มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและ ทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ๒ .[O] สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมโดยใช้แนวคิดทางด้านพระพุทธศาสนา รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางป็นสภกฤตที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาลังคม ๓ .[O] สามารถติดตามความก้าวหน้าแนวคิดใหม่ ๆ ทางด้านพระพุทธศาสนา พร้อมทั้งเข้าใจวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ ๔ .[O] มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวิจัยและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาวิทยาการใหม่ ๆ ทางด้านพระพุทธศาสนา ๕ .[O] สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	บรรยายเนื้อหา - รายวิชาตาม แผนการสอนที่ได้ กำหนดไว้ -อภิปรายประเด็น ศึกษาระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน -มอบหมายงานให้ ผู้เรียนได้ค้นคว้า สรุปประเด็นหลัก - ของบทเรียน	ทดสอบความ - เข้าใจด้วย การถาม – ตอบ วิจารณ์การทำ - แบบฝึกหัด - ประเมินความรู้ ความเข้าใจของ ผู้เรียนจากการทำ แบบฝึกหัด - การสอบวัด ความรู้ ๒ ครั้ง สอบกลางภาค และปลายภาค
๓. ด้านทักษะทางปัญญา		
ทักษะปัญญาที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการวัดและ ประเมินผล

๑.[●] คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ ๒.[●] สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ๓.[O] สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ ๔.[●] สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางการแต่งแปลบาลีได้อย่างเหมาะสม	บรรยายพร้อมทั้ง - ยกตัวอย่าง ประกอบเนื้อหาวิชา บรรยายเชิง - วิเคราะห์ให้เห็น ความสัมพันธ์และ บูรณาการ ของเนื้อหาวิชา เปิดโอกาส -ให้ผู้เรียน แสดงความ คิดเห็น และแก้ไข ข้อผิดพลาด เป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียน - ศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง แล้ว นำมาแลกเปลี่ยน ภายในชั้นเรียน	ทดสอบย่อยโดย - เน้นการวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้และ การบูรณาการ เนื้อหาวิชา -การใช้การซักถาม -ทดสอบด้วย แบบฝึกหัด
๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
๑.[●] สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน ๒.[●] มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม	มอบหมายงาน - พร้อมทั้งกำหนดให้ นำเสนอ ความก้าวหน้าของ งานเป็นระยะ	การนำเสนองาน - ชิ้นงาน -

๓ .[O] สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้ง ของตนเองและของกลุ่ม		
๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
๑ .[●] สามารถใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการ วิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ๒ .[●] สามารถแปลงข้อมูลเป็นข่าวสารที่มีคุณภาพและ เหมาะสมต่อการสื่อสารทั้งกับบุคคลและกลุ่มคนใน สถานการณ์ที่หลากหลาย ๓ .[●] สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การ ฟัง การเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบของการสื่อสาร นำเสนอได้อย่างเหมาะสม ๔ .[●]สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่าง เหมาะสม	มอบหมายงาน - พร้อมทั้งกำหนดให้ นำเสนอ ความก้าวหน้าของ งานเป็นระยะ	การจัดทำ -รายงาน และ นำเสนองานด้วยสื่อ เทคโนโลยี การมีส่วนร่วมในการ - อภิปรายและวิธีการ อภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล (กระจายจากคำอธิบายรายวิชา)

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ /รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน/ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑-๒	-อธิบายรายวิชาความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับพุทธ ศาสนา -ประเภทและลักษณะของ ชาดก	๖	-บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๓-๔	-มหาชนชาดก -สสบัณฑิตชาดก	๖	-บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๕-๖	-อุมาทนต์ชาดก -ชาดกนอกนิบาต	๖	-บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการ สังคายนา	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๗-๘	-สมุทรโฆษชาดก -กาฬกิกลอนสุภาพ	๖	-บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๙-๑๐	-ร่ายยาวมหาเวสสันดร ชาดก -บทละครนอกเรื่องสังข์ ทอง	๖	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ /รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน/ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑๑-๑๒	-นาฏยลีลาพระมหาชนก -อิทธิพลของวรรณคดี ชาดกที่มีต่อสังคมไทย ๑	๖	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๓	-อิทธิพลของวรรณคดี ชาดกที่มีต่อสังคมไทย ๒	๖	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๔-๑๕	สรุปเนื้อหาสาระวิชา วรรณคดีชาดกทั้งหมด และแนะแนวข้อสอบ	๖	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๖	สอบวัดผลปลายภาค	๓	-	กรรมการ

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	สัปดาห์ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	นักศึกษาศึกษาดูงาน	ทุกครั้ง	๑๐%
๒	นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนาในช่วง หลัง	สัปดาห์ที่๑๖	๖๐%
๒	นักศึกษาตั้งใจและสนใจเรียนในรายวิชา ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา (มาเรียน)	ทุกครั้ง	๑๐%
๓	การส่งงานที่ได้รับมอบหมายและศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง	ทุกครั้ง	๒๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน (มคอ.๒ หมวด ๗ ข้อ ๒)

๑. เอกสารและตำราหลัก พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตฺโต).(2546).พุทธธรรม.พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พิสิทธิ์ กอบบุญ.(2548). ปูจนา-วิสัชนา : กลวิธีทางวรรณศิลป์ในวรรณคดีไทยพุทธศาสนา.วิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย)กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ พิสิฏฐ์ โคตรสุโพธิ์. ศาสนาเบื้องต้น. เชียงใหม่ : บี เอส การพิมพ์, 2550. มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย. พระสูตรและอรรถกถาแปลขุททกนิกาย ชาดก.พิมพ์ครั้งที่4. มคอ. 3 คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรโศภ หน้า 8 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์พิมพ์เนื่องในวโรกาสครบ200 ปีแห่ง พระราชวงศ์จักรี กรุงรัตนโกสินทร์พุทธศักราช 2525. ศักดิ์ศรี แย้มนันทดา. วรรณคดีพุทธศาสนาพากย์ไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2543 พจนาน จันทรสันติ แปลและเรียบเรียง. วิถีแห่งเต๋า กรุงเทพมหานคร :บริษัทเคลิ็ดไทย จำกัด, 2544. เสถียร โพธิ์นันทะ. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : บรรณาคาร. 2513. สุชาติ หงษา. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาจากอดีตสู่ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, 2549. สุจิตรา จงสถิตยวัฒนา. เจิมจันทร์ กังสดาล ภาษาวรรณศิลป์ในวรรณคดีไทย.กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2548 แสง จันทราม. ศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2534. สุเชาว์ พลอยชุม. พุทธปรัชญาในพระสูตรตันตปิฎก. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อก, 2549.
๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่างๆในจังหวัดกาญจนบุรี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา (มคอ. ๒ หมวด ๘ ข้อ ๑) การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความคิดเห็นจากนักศึกษา ได้ดังนี้ - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน (มคอ.๒ หมวด ๘ ข้อ ๑) ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ดังนี้ - ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
๓. การปรับปรุงการสอน (มคอ.๒ หมวด ๘ ข้อ ๑) หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับนักศึกษารุ่นต่อไป
๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา (มคอ.๒ หมวด ๕ ข้อ ๒) ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชา ได้จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาผลสอบของนักศึกษา
๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา (มคอ.๒ หมวด ๘ ข้อ ๔) จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้ -ปรับปรุงรายวิชาทุก ๕ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔ -เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอนหรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงเพื่อให้ศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์คำสอนหรือความรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ